

Nr 133.

Av herrar **Wagnsson** och **Gärde**, om inrättande av ökat antal nya ordinarie kontorsbiträdesbefattningar i riksförsäkringsanstalten.

I statsverksproposition, V:e huvudtiteln, till årets riksdag har Kungl. Maj:t för riksförsäkringsanstalten föreslagit att i personalförteckningen upptages bland annat 10 nya skrivbiträdesbefattningar (lönegrad A 2).

Riksförsäkringsanstalten har hittills icke haft lägre ordinarie tjänster än i lönegrad A 4 och har ej heller i sin anslagsskrivelse den 31 augusti 1938 begärt tjänster i lägre lönegrad. Kungl. Maj:t har emellertid nu föreslagit inrättandet av 10 ordinarie skrivbiträdestjänster.

Olika kvinnliga personalorganisationer inom statens verk ha gång efter annan framfört önskemålet, att skrivbiträdesbefattningarna måtte helt avskaffas, enär placeringen i lönegrad A 2 innebär en undervärdering av ifrågavarande tjänstemäns arbete.

När år 1925 inplaceringen av kvinnliga befattningshavare å den dittills för de manliga tjänstemännen gällande löneplanen verkställdes, skedde detta utan värdering av vederbörande befattningshavares arbetsuppgifter, med hänsyn allenast till de lönebelopp, som enligt förut tillämpade grunder utgått till de kvinnliga befattningshavarna. Då det i den för de manliga befattningshavarna gällande löneplanen icke förekom tjänster med så låga lönebelopp, att de i lönehänseende motsvarade de lägsta kvinnliga tjänsterna, utvidgades sagda löneplan nedåt med fyra lönegrader med resultat bl. a., att skrivbiträdestjänsterna placerades i 2:a lönegraden.

Ursprungligen åsyftades, att skrivbiträdenas arbetsuppgifter huvudsakligen skulle utgöras av maskinskrivning efter koncept med svensk text samt enklare expeditionsarbete, och såsom kompetensfordran uppställdes endast folkskoleutbildning. Tjänsten var avsedd att i allmänhet vara en slutgrad, dock skulle sådana skrivbiträden, som prövats och befunnits lämpliga för mera kvalificerade arbetsuppgifter, kunna befordras. Det har emellertid visat sig icke vara möjligt att uppehålla en så långt gående differentiering av arbetet, att endast de allra enklaste göromålen anförtros åt skrivbiträden. Befattningshavarna i denna grad användas numera för arbetsuppgifter, som förutsätta både teoretiska kunskaper och arbetsrutin, och för anställande i såväl skrivbiträdes- som kontorsbiträdesgraderna erfordras i regel långt större kompetens än avgångsexamen från folkskola.

Beträffande arbetet inom riksförsäkringsanstalten torde detta i mycket ringa utsträckning vara av sådan enklare beskaffenhet, som avsetts för skrivbiträdestjänst. Detta lägre kvalificerade arbete torde därför, så som nu

sker, lämpligen böra utföras av e. o. skrivbiträden under deras nybörjare- och utbildningstid, samtidigt med att de prövas för sådant kvalificerat arbete, vilket berättigar till befordran till e. o. befattningar i 4:e lönegraden. Det är därför icke behövt eller ens lämpligt att placera ordinarie befattningshavare i så låg lönegrad som A 2. Detta är så mycket mer betänkligt som första ordinarie anställning numera erhålles först efter 15 à 20 års tjänstetid.

Ordinarie skrivbiträdestjänster förekomma endast i ett fåtal centrala ämbetsverk och, såsom ovan nämnts, är det ett gammalt önskemål, att i dessa verk det ringa antal befattningar i denna grad, som alltjämt finnas kvar, helt avskaffas och ersätts med kontorsbiträdestjänster.

De i sagda proposition föreslagna skrivbiträdestjänsterna å ordinarie stat äro tillhoppa 10. En placering av dessa tjänster i lönegrad A 4 skulle knappast medföra någon egentlig kostnadsökning för statsverket, eftersom flertalet befattningshavare, som skulle komma ifråga för dessa tjänster, äro extra ordinarie i 4:e lönegraden. Räknar man emellertid med hela skillnaden i lönehänseende mellan lönegraderna A 4 och A 2, vilken enligt löneplanen uppgår till 372 kronor för år i högsta löneklassen, blir den maximala kostnadsökningen (inklusive rörligt lönetillägg) för 10 tjänster likväl endast några få tusental kronor.

På grund av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådan ändring av Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, att i personalförteckningen för riksförsäkringsanstalten från och med den 1 juli 1939 upptagas 110 kontorsbiträden å ordinarie stat i stället för föreslagna 100 kontorsbiträden och 10 skrivbiträden.

Stockholm den 23 januari 1939.

Ruben Wagnsson.

N. Gärde.